

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2019-04-18 Nr. 4R-655 - (1.17)

DĖL LIETUVOS ATSTOVŲ PASKYRIMO Į EUROPOS KONSULTACINĘ TEISĖJŲ TARYBĄ IR Į TARPTAUTINĮ HAGOS TEISĖJŲ TINKLĄ

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) informuoja, kad 2015 m. vasario mėn. Teisėjų taryba į Europos konsultacinę teisėjų tarybą (toliau – EKTT) ketverių metų laikotarpiui buvo paskyrusi Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Vigintą Višinskį. Į Tarptautinį Hagos teisėjų tinklą tokiame pačiame laikotarpiui buvo paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas Gediminas Sagatys. Atsižvelgiant į tai, kad abiejų atstovų kadencija tarptautinėse institucijose baigiasi, Administracija prašo svarstyti klausimą dėl Lietuvos teismų sistemos atstovų paskyrimo į EKTT bei į Tarptautinį Hagos teisėjų tinklą ateinančiam ketverių metų laikotarpiui. Mokymų ir tarptautinių ryšių komitetas siūlymų dėl galimų kandidatų neturėjo.

➤ Europos konsultacinė teisėjų taryba

EKTT – Europos Tarybos Ministrų komiteto 2000 m. įsteigta patariamoji taryba stiprinti teisminės valdžios vaidmenį demokratinėje visuomenėje, sprendžianti klausimus, susijusius su teisėjų nepriklausomumu, nešališkumu ir kompetencija. Tai pirmasis tarptautinės organizacijos įsteigtas organas, kurį sudaro išimtinai teisėjai. Įgyvendinant EKTT pavestas funkcijas, kiekvienais metais identifikuojamos aktualios temos, susijusios su teisėjų nepriklausomumu, nešališkumu ir kompetencija, sudaromos darbo grupės, rengiami klausimynai ir atliekamos analizės, kurių pagrindu rengiamos EKTT nuomonės su rekomendacijomis Europos Tarybos valstybėms narėms. Kartą per metus organizuojama EKTT generalinė asamblėja pagrindiniams EKTT veiklos klausimams spręsti. Be jau paminėtų veiklos formų taip pat numatyta galimybė kreiptis į EKTT su prašymu teikti ekspertinę pagalbą valstybėms, siekiančioms įgyvendinti su teismų ir teisėjų veikla susijusius standartus.

Išsamesnė informacija apie EKTT vykdytas veiklas bei Lietuvos atstovo V. Višinskio dalyvavimą šios tarybos veikloje pateikiama pridedamame dokumente (1 priedas).

Atstovu į šią tarybą gali būti skiriamas aukšto lygmens teisėjas, visapusiškai išmanantis teismų sistemos funkcionavimą ir pasižymintis ypatingu sąžiningumu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad kandidatams keliamo reikalavimo būti nacionalinės Teisėjų tarybos nariu nėra. Stebėtojų teisėmis šios tarybos veikloje dalyvauja ir tokių organizacijų, kaip Europos Komisijos, Europos Tarybos nusikalstamumo komiteto (CDPC), Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE), Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ), Europos teisėjų mediatorių asociacijos (GEMME), Europos administracinės teisės teisėjų asociacijos ir kt., atstovai.

➤ Tarptautinis Hagos teisėjų tinklas

Tarptautinio Hagos teisėjų tinklo sukūrimas buvo pasiūlytas 1998 m., siekiant paskatinti teisėjų bendradarbiavimą tarptautiniu lygmeniu, prisidedant prie efektyvaus 1980 m. Hagos

LIETUVOS
TEISMAI

konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų bei 1996 m. Hagos konvencijos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje (toliau – Hagos konvencijos) įgyvendinimo užtikrinimo. Šiuo metu tinklas vienija daugiau nei 100 teisėjų iš 71 pasaulio valstybės.

Tinklo nariai atlieka šias pagrindines funkcijas:

Bendrasis bendradarbiavimas (pagrindinės funkcijos):

- Informacijos, susijusios su minėtų Hagos konvencijų įgyvendinimu nacionalinėje teisėje, sklaida nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu;
- Tarptautinio Hagos teisėjų tinklo teikiamos informacijos sklaida nacionaliniu lygmeniu;
- Seminarų, susijusių su vaiko teisių apsaugos aspektais, inicijavimas ir dalyvavimas tokiuose seminaruose;
- Nacionalinių ir užsienio teisėjų konsultavimas Hagos konvencijų įgyvendinimo nacionalinėje teisėje klausimais;
- Nacionalinių teismų praktikos, susijusios su vaiko teisių apsaugos aspektais, apibendrinimas ir pateikimas skelbti tarptautinėje informacijos apie vaikų grobimo atvejus duomenų bazėje (INCADAT).

Tiesioginis bendradarbiavimas konkrečiose bylose (pagrindinės funkcijos):

- Informacijos teikimas konkrečiose su vaiko teisių apsaugos aspektais susijusiose bylose (ypač vaikų grobimo atvejais, kai vaiko kilmės valstybės teisėjas gali suteikti trūkstamos informacijos);
- Informacijos teikimas apie vaiko globos teises, bendravimo teises, galimas priemones, siekiant pranešti (pateikti kaltinimus) apie smurtą.

Išsamesnė informacija apie Tarptautinio Hagos teisėjų tinkle vykdytas veiklas bei Lietuvos atstovo G. Sagačio indėlį pateikiama pridedamame dokumente (2 priedas).

Maloniai prašome svarstyti Lietuvos atstovų dalyvavimo EKT ir Tarptautiniame Hagos teisėjų tinkle klausimą ir pasiūlyti, Teisėjų tarybos manymu, geriausiai šiose institucijose galinčių atstovauti Lietuvai teisėjų kandidatūras. Administracija išsiaiškins Teisėjų tarybos pasiūlytų kandidatų galimybes atstovauti Lietuvai atitinkamose tarptautinėse institucijose ir parengs teisės aktų projektus dėl atstovų skyrimo.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos atstovo teikta informacija apie vykdytas veiklas Europos konsultacinėje teisėjų taryboje (1 priedas), 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos atstovo teikta informacija apie vykdytas veiklas Tarptautiniame Hagos teisėjų tinkle (2 priedas), 2 lapai.

Direktorė

Rada Molienė

Aušra Bernotienė, tel.(8 5 210 73 25), el. p. ausra.bernotiene@teismai.lt

LIETUVOS
TEISMAI

**LR ATSTOVO EUROPOS KONSULTACINĖJE TEISĖJŲ TARYBOJE TEISĖJO
VIGINTO VIŠINSKIO (LAPT) PATEIKTA INFORMACIJA APIE VEIKLAS IR
ATLIKTUS DARBUS ŠIOJE TARYBOJE**

Atsakyta į kitų valstybių, CCJE atstovų, paklausimus:

- Nyderlandai – paklausimas dėl bylinėjimosi išlaidų.
- Slovėnija – paklausimas dėl galimybės teisėjui dirbti antraeilėse pareigose.
- Turkija – paklausimas dėl teisėjo galimybės pateikti byloje atskirąją nuomonę.
- Belgija – paklausimas dėl Aukščiausiojo Teismo sudėties ir procesinių darbo formų.
- Lenkija – paklausimas dėl teisėjų etikos reguliavimo.
- Slovakija – paklausimas dėl teisėjo padėjėjų ir jų funkcijų.
- Kipras – paklausimas dėl teismo sudėties nagrinėjant sudėtingas baudžiamąsias bylas.
- Slovakija – paklausimas dėl Teisėjų etikos kodekso.
- Armėnija – paklausimas dėl teisėjo galimybės dirbti kitą darbą išėjus į pensiją.
- Čekija – paklausimas kaip reguliuojamas teisėjo atlyginimas jam susirgus, dėl teisėjų pensijinio reguliavimo: ar privalomas teisėjo atleidimas sulaukus pensijinio amžiaus, dėl pensijų dydžio skaičiavimo tvarkos, ar išėjęs į pensiją teisėjas turi kokių nors lengvatų, ar gali būti teisėjas emeritas.
- Liuksemburgas – paklausimas dėl Teisėjų Tarybos sudėties ir skyrimo tvarkos.
- Gruzija – paklausimas dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimo tvarkos.
- Kipras – paklausimas dėl Teisėjų etikos kodekso.

CCJE Generalinio Sekretoriaus paklausimas šiais klausimais:

- I. Funkcinis nepriklausomumas: teisėjų skyrimas ir kadencijų trukmė
- II. Organizacinė nepriklausomybė: Teisėjų tarybų ir teismų administracijų
- III. Teisėjų nešališkumas, etikos ir profesinio elgesio laikymasis ir drausminių priemonių taikymas
- IV. Sklandaus teismų sistemos funkcionavimo ekonominis pagrindimas
- V. Teisėjai ir žiniasklaida: vieša diskusija ir kritika teisėjams.

2016 m. buvau įtrauktas į darbo grupę parengti CCJE nuomonės projektą dėl teismo precedentų.

Kiekvienais metais buvo teikiama medžiaga CCJE sekretoriui dėl nuomonės svarstomu klausimu parengimo bei pastabos dėl parengto projekto. Dėl teikiamos medžiagos buvo aptariama su TT nariais bei NTA darbuotojais, už tai jiems reiškiu didelį dėkingumą. 2018 m. buvo pateiktos pastabos dėl 4 projekto punktų, iš jų į dvi pastabas buvo atsizvelgta.

Keturis kartus (vieną kartą per metus), dalyvavau CCJE plenariniuose susitikimuose.

**LIETUVOS
TEISMAI**

**LR ATSTOVO TARPTAUTINIAME HAGOS TEISĖJŲ TINKLE ŠEIMOS BYLOMS
TEISĖJO GEDIMINO SAGAČIO (LAT) PATEIKTA INFORMACIJA APIE VEIKLAS
IR ATLIKTUS DARBUS ŠIAME TINKLE**

1. JAV atstovės Hagos tinkle Mary W. Sheffield, rengiančios pranešimą dėl Hagos konvencijos taikymo efektyvumo 7-ajam Pasauliniam šeimos teisės ir vaiko teisių kongresui, prašymu (kartu su Valstybine vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) rinkta informacija Lietuvos teismų lygiu, pildytas klausimynas;
2. Hagos Tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatinio biuro prašymu pildytas klausimynas dėl praktinio Hagos konvencijos veikimo (tyrimas vykdytas rengiantis 7-ajam Specialiosios komisijos dėl 1980 ir 1996 m. Hagos konvencijų susitikimui);
3. Ispanijos atstovo Hagos tinkle Francisco Javier Forcada Miranda prašymu pateikta informacija apie nacionalinės teisės nuostatas, susijusias su tiesioginiu teisėjų bendradarbiavimu sprendžiant vaikų grobimo klausimus;
4. Kartu su Olandijos atstove Hagos tinkle Annette Olland koordinuota sudėtinga jurisdikcijos perdavimo/perėmimo procedūra pagal Reglamento „Briuselis II bis“ 15 str. iš Olandijos teismo (Arnhem-Leeuwarden apeliacinis teismas) Lietuvos teismui (Klaipėdos m. apylinkės teismui) byloje pagal Mohammed Tazul Islam ieškinį Dovilei Vaitkevičienei dėl vaiko globos perdavimo. Vėliau teikta informacinė pagalba Klaipėdos m. apylinkės teismo teisėjai, nagrinėjančiai minėtą bylą po jurisdikcijos perėmimo;
5. Dalyvauta rengiant Hagos konvencijos 13 straipsnio Gerosios praktikos vadovą („Guide to Good Practice on Article 13(1)(b)“) – rinkta informacija Lietuvos teismų lygmeniu, pateiktos pastabos ir siūlymai dokumento projektui;
6. Teikta konsultacija LR teisingumo ministerijos Teisinio bendradarbiavimo skyriaus specialistei G. Bustaevienei dėl Hagos Tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatinio biuro parengto dokumento „Draft document to inform lawyers and judges about direct judicial communications, in specific cases, within the context of the International Hague Network of Judges“;
7. Teikta konsultacija Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai Danguolei Martinavičienei dėl jurisdikcijos perėmimo bylos (2T-67-370/2018) dėl vaikų globos iš Jungtinės Karalystės Mančesterio šeimos teismo;
8. Vilniaus apygardos teismo teisėjos M. Strumskienės prašymu kreiptasi į Italijos atstovę Hagos tinkle Gabriella Tomai dėl informacijos apie Italijos teisės nuostatas, susijusias su tarptautiniu įvaikinimu (deja, nesėkmingai, atsakymas iki šiol negautas);
9. Nacionaliniu lygmeniu skleista Tarptautinio Hagos teisėjų tinklo teikiama informacija, persiunčiant susijusias teisės aktus, metodinę informaciją Vilniaus apygardos teismo ir Lietuvos apeliacinio teismo teisėjams, nagrinėjantiems vaikų grobimo bylas;
10. Vesti seminarai, susiję su vaiko teisių apsaugos aspektais, Lietuvos ir užsienio teisėjams, valstybės tarnautojams, antstoliams, advokatams;

LIETUVOS
TEISMAI

11. Deja, nepavyko sudalyvauti nė viename Hagos tinklo renginyje pagal gautus kvietimus:

- 2017 m. Specialiosios komisijos dėl 1980 ir 1996 m. konvencijų taikymo susitikime Hagoje, Olandijoje (Lietuvą atstovavo TM ir Valstybinės taiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos specialistai);
- 2018 m. Hagos tinklo teisėjų susitikime Majamyje, JAV (dėl finansavimo nebuvimo);
- 2019 m. Šeimos mediacijos simpoziume Singapūre (dėl finansavimo nebuvimo).

LIETUVOS
TEISMAI

